

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 12270333
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

16 Nisan 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Liste ve Ekleri (1 Takım)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN HÜSMEN KIRKPINAR'IN
TBMM 7/24093 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

7/24093
GK 108

SORULAR

Ege Denizi'nde art arda yaşanan depremler, Türkiye ve İzmir'de deprem gerçeğini bir kez daha gündeme getirmiştir. Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde meydana gelen ve 11 ilimizde büyük yıkıma yol açan depremlerin üzerinden 2 yıl geçmesine rağmen, bu felaketten ders alınmadığı, fay zonları üzerinde bulunan kentlere ilişkin hâlâ bir adım atılmadığı görülmektedir. İzmir kadar, içinden yıkıcı fay hattı geçen hemen hemen başka bir il bulunmazken, İzmir'in depremselliği görmezden gelinmektedir. İzmir'de 7 şiddeti ve üzerinde deprem üretme riski olan 15'den fazla canlı fay hattı bulunduğu su götürmez bir gerçektir. Alp-Himalaya aktif tektonik kuşağı içerisinde yer alan ülkemizde, depremi unutmaya lüksüne sahip değiliz.

Bu doğrultuda:

- 1- İzmir şehri, fay örgüsünün üzerine kurulu olduğundan, altından fay geçen pek çok yapı olduğunu tahmin etmek zor değildir. Hangi fay hattının, ne zaman, hangi şiddette deprem üreteceğiyle ancak yapılacak araştırmalarla ortaya çıkacaktır. Bu araştırmalara dair Bakanlığınızın yürüttüğü herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır? Varsa hangi aşamaya gelmiştir, kamuoyuyla ne zaman paylaşılacaktır?
- 2- Yıkımların çoğunun fay zonu üzerine yapılan inşaatlardan kaynaklandığı bilindiği halde, Bakanlığınızca fay zonu bölgesinde inşaat yapılmasını engelleyecek tedbirler neden alınmamaktadır?

CEVAPLAR

1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102/1. maddesinin (d) bendine göre; "*Risk yönetimi ve sakınım planlarının yapılmasına ve onaylanmasına ilişkin kuralları belirlemek ve izlemek, plana esas jeolojik ve jeoteknik etütleri yapmak, yaptırmak ve onaylamak*" görevi Bakanlığımız Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğünce yürütülmektedir.

Bu kapsamda, ülke genelinde afetlere dirençli ve güvenli yerleşim alanları oluşturmak için her tür ve ölçekte plan yapılması düşünülen alanlarda Arazi Kullanımına Esas Jeolojik Etüt Raporları, İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik / Mikrobölgeleme Etüt Raporları'nın inceleme, değerlendirme ve onay işlemleri Bakanlığımız Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğünce sürdürülmektedir.

Bakanlığımız Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğünce mevcut veya yerleşime açılması düşünülen alan/alanlarda afet tehlikelerini belirleyen ve yerleşime uygunluk değerlendirmesini ortaya koyan İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik / Mikrobölgeleme Etüt Raporları'nın onay işlemleri görevi dışında pek çok projede yürütülmektedir. Bu kapsamda yürütülen "*Mekânsal Planlama Sürecinde Aktif Fay Zonlarının 1/1.000 Ölçekli*

Haritalanması ve Fay Sakınım Zonu Oluşturma Kriterlerinin Belirlenmesi" Projesi çalışmaları Ekim 2023 tarihinde tamamlanmıştır.

Projenin tamamlanmasının ardından etap etap çalışmalara devam edilecek ve ülke genelinde aktif fay zonları 1/1.000 ölçekte haritalanacak ve fay sakınım zonları belirlenecektir. Her bir etapta farklı bölgelerde çalışmaların gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda yürütülen "*Yerleşim Alanlarını Fay Sakınım Zonlarının Belirlenmesi-Etap 1*" projesinin ihale süreci devam etmektedir. Etap-1'in tamamlanmasının ardından diğer etaplara geçilerek toplam 3 bölgede 1/1.000 ölçekte aktif fay zonları haritalama ve fay sakınım zonları belirleme çalışmalarının tamamlanması hedeflenmektedir.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığınca '**İzmir İli Deprem Araştırması Ortak Hizmet Projesi**' nin yürütüldüğü ve İzmir ili merkezini referans alan 100 km yarıçapındaki tüm diri fayları kapsayacak şekilde paleosismoloji çalışmalarının yapıldığı ve bu çalışmaların halen devam ettiği bilinmektedir. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığınca halen devam ettiği bilinen '**İzmir İli Deprem Araştırması Ortak Hizmet Projesi**' sonuçlarının ve bu sonuçlar doğrultusunda hazırlanacak İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik /Mikrobölgeleme Etüt Raporları'nın inceleme ve değerlendirme işlemleri için Bakanlığımıza sunulması beklenilmektedir.

Bakanlığımız Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 09.12.2020 tarih ve 264919 sayılı yazısı ile İzmir İli, Bayraklı İlçesinde yer alan yaklaşık 375 hektarlık alanın 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 2'inci maddesinin (c) bendi uyarınca Bakanlık Makamı'nın 30.11.2020 tarih ve 256323 sayılı Olur'u ile "Rezerv Yapı Alanı" olarak ilan edildiği bildirilmiştir. Bu doğrultuda, 30.10.2020 tarihinde gerçekleşen İzmir depremi sonrasında sağlıklı ve nitelikli kentsel yaşam alanları oluşturulması amacıyla hazırlanan İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği ve 1/25.000 Ölçekli İzmir Büyükşehir Bütünü Çevre Düzeni Planı Değişikliği 16.12.2020 tarihinde onaylanmıştır.

Bakanlığımız Kentsel Dönüşüm Başkanlığı tarafından İzmir İli, Karabağlar, Kemalpaşa, Narlıdere, Menemen ve Karşıyaka İlçelerinde 6306 sayılı Kanun kapsamında ilan edilmiş yaklaşık 918 ha büyüklüğünde 8 adet Riskli Alan, Bayraklı, Kemalpaşa ve Tire ilçelerinde ise yaklaşık 399 ha büyüklüğünde 21 adet Rezerv Yapı Alanı bulunmaktadır.

30.10.2020 tarihinde meydana gelen deprem sonrasında, deprem sebebiyle çöken, ağır hasar gören ve ağır hasar görme riski olan yapıların bulunduğu 7 adet proje alanı ve Bayraklı İlçesi, Bayraklı Mahallesi'nde yaklaşık 375 ha büyüklüğündeki alan gerek yapısal gerekse mekânsal olarak dönüşümün sağlanmasını teminen, alan bazında uygulama yapılmak suretiyle sağlıklı ve güvenli yaşam alanlarının oluşturulabilmesi amacıyla 6306 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmek üzere Rezerv Yapı Alanı olarak belirlenmiştir.

Rezerv Yapı Alanlarında 6306 sayılı Kanun uyarınca yapılan uygulamalar kapsamında Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından yürütülen yapım çalışmaları tamamlanmış, 5047 konut ve 355 ticaret olmak üzere toplam 5402 adet bağımsız bölüm üretilmiş ve üretilen bağımsız bölümlerin hak sahiplerine dağıtım çalışmaları tamamlanmıştır.

Bununla birlikte, İzmir İli'nde 30.10.2020 tarihinde meydana gelen deprem neticesinde binaları orta hasarlı ve az hasarlı olarak tespit edilen vatandaşlar ile hasar görmemiş olsa dahi binalarını dönüştürmek isteyen hak sahiplerine proje ve yapım hususlarında destek

sağlamak amacı ile Kentsel Dönüşüm Başkanlığına bağlı bir Proje Geliştirme Ofisi kurulmuştur.

Hak sahipleri tarafından %100 uzlaşa sağlanarak Proje Geliştirme Ofisine başvurulması halinde yapılması planlanan kentsel dönüşüm projesi için 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun kapsamında değerlendirilmesi, mevcut haklarının hesaplanması, taslak projelerin yapılması ve dönüşüm modelinin hazırlanması işleri Bakanlığımız Kentsel Dönüşüm Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Söz konusu proje ofisine vatandaş tarafından yapılan başvurular neticesinde Bayraklı İlçesi, Mansuroğlu, Manavkuyu, Osmangazi ve Salhane Mahalleleri'nde 10 adet Rezerv Yapı Alanı ilan edilmiştir. Osmangazi Mahallesi'nde bulunan 2 adet Rezerv Yapı Alanı'nda 2024 yılı içerisinde 190 bağımsız bölümün yapım çalışmalarına başlanmış olup, gelinen gün itibarıyla yapım çalışmaları büyük oranda tamamlanmıştır. Ayrıca, Mansuroğlu, Manavkuyu ve Osmangazi Mahalleleri'nde bulunan 6 adet Rezerv Yapı Alanı'nda 2024 yılı içerisinde 190 bağımsız bölümün yapım çalışmalarına başlanmıştır. Bahse konu Rezerv Yapı Alanlarındaki yapım çalışmalarının 2025 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Ayrıca, İzmir İli, Menemen İlçesi, Ahıdır, Gaybi, Seydinasrullah ve Kazımpaşa Mahallelerinde bulunan yaklaşık 44 hektarlık Riskli Alan ile Esatpaşa, Kazımpaşa, Tülbentli ve Zafer Mahalleleri'nde bulunan yaklaşık 18 hektarlık Riskli Alan sınırları içerisinde 3,39 hektar büyüklüğündeki alan 1. Etap 1. Kısım Proje Alanı olarak belirlenmiş olup söz konusu alanda üretilecek bağımsız bölümlere yönelik proje çalışmaları 2024 yılında tamamlanmış ve uzlaşma görüşmelerine başlanmıştır. 2025 yılında hak sahipleri ile uzlaşma görüşmelerinin tamamlanması ve bahse konu alanda yapım çalışmalarına başlanması planlanmaktadır.